

CSOPORT SZABÁLYOZÁSI IGAZGATÓSÁG

1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 36.

Telefon: +36/1-458-7342

Fax: +36/1-458-7345

TITOKMENTES VÁLTOZAT

**Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
részére**

Tárgy: Észrevételek az NMHH „Nyilvános meghallgatás a mobil hálózatok üzemeltetésére alkalmas frekvenciasávok hasznosításával kapcsolatos szakmai kérdésekről” tárgyú dokumentumra vonatkozóan

Tisztelt Hatóság!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: Hatóság vagy NMHH) 2019. december 4-én honlapján nyilvánosan elérhetővé tette a „Nyilvános meghallgatás a mobil hálózatok üzemeltetésére alkalmas frekvenciasávok hasznosításával kapcsolatos szakmai kérdésekről” dokumentumot valamint a sávokra vonatkozó különálló dokumentumokat, hogy az azokban foglalt állításokkal kapcsolatosan a piaci szereplők véleményüket kifejtessék.

A Magyar Telekom Nyrt. a nyilvános konzultációhoz kapcsolódóan az alábbi észrevételeket és javaslatokat teszi a dokumentumban foglaltakra vonatkozóan:

26 GHz-es frekvenciasáv

- a) Az NMHH keresi azt a 2027-et megelőző legkésőbbi időpontot amikor lehetővé kell tenni a 26 GHz-es frekvenciasáv 5G-re történő használatát.

A Magyar Telekom teljes mértékben támogatja az 5G rendszer mielőbbi bevezetését, azonban ezt először a 3,5 GHz sávban látja megvalósítandónak. A 26 GHz sáv 5G célú felhasználására, majd azt követően kerüljön sor, ha a 3,5 GHz sávú rendszerek már széles körben elérhetőek.

Továbbá, ahogyan azt a Magyar Telekom 2017. november 23-i észrevételeiben megjegyezte a 26 GHz sáv nagyon intenzíven használt sáv, több mint ezer összeköttetéssel. A Magyar Telekom mobil hálózatának működéséhez elengedhetetlen ezen felhordó linkek, felhordó kapacitások rendelkezésre állása.

A Magyar Telekom kéri, hogy a jelenlegi 26 GHz-es sávú állandó telephelyű, digitális PP és PMP rendszerek műszakilag változatlan feltételek melletti fenntarthatóságát a jogosultságok lejáratáig az NMHH támogassa.

Jelezzük, hogy a 26 GHz sávban jelenlegi üzemelő PP és PMP mikros hálózatok műszaki kiváltása, migrációja – jelenlegi műszaki feltételezésünk szerint – minimálisan 4 évet fog igénybe venni a kiváltás megindításának kezdetétől.

A migrációs folyamat során új berendezések vásárlása lenne szükség a meglévő berendezések leselejtezése mellett, mely nagy mértékű többlet beruházásra kényszerítené a szolgáltatókat, így forrást elvonva más fejlesztésektől, más sávokban bevezetésre kerülő rendszerektől.

Fontos megjegyezni, hogy a 26 GHz sávelhagyási vagy sávátalakítási kényszer szolgáltatás kiesést, szolgáltatás degradációt, és természetesen az ügyfelek Magyar Telekom felé fennálló bizalomvesztését okozhatja.

A Hatóság konzultációs anyagában a 32 GHz-es frekvenciasávot említi, mint a 26 GHz felhordóhálózati összeköttetések kiváltó sávja, azonban ezen új sáv pontos felhasználási feltételei ma még nem ismertek. Kiemelten fontos, hogy a 32 GHz-es kiváltó frekvenciasávra vonatkozó migrációs lehetőségeket, költségeket, hosszú távú díjazási és üzemeltetési feltételeket az érintett szolgáltatók a sávelhagyás kiváltási kényszert 4 évvel megelőzően ismerjék.

Az aktuálisan lezárult WRC-19 további frekvenciasávokat is allokál 5G célra: a 24.25-27.5 GHz, 37-43.5 GHz, 45.5-47 GHz, 47.2-48.2 és 66-71 GHz sávokban. A WRC-19, azonban nem érintette az E-sávot. Ez alapján a Magyar Telekom szeretné javasolni, hogy a Hatóság törölje a 7/2015. (XI. 13.) NMHH rendelet 2. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat E-sávra vonatkozó 3239; 3248; 3293; 3308 sorainak H oszlopában található „A rendszerek 2022. december 31-ig tarthatók üzemben” bejegyzést. Fentiek alapján a Magyar Telekom szeretné kérni, hogy a Hatóság a 38 GHz-s mikro sáv hosszú távú felhasználására vonatkozóan is adjon információt a szolgáltatók számára.

b) A 26 GHz kiürítésének céldátuma: 2023 december

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

c) Az NMHH vizsgálja a piaci igényeket, melyek céljaira az uniós szabályozás alapján versenytorzítás nélkül rendelkezésre bocsátható rövidtávon a jelenleg nem használt 1 GHz.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

32 GHz-es frekvenciasáv

d) Hatóság célja, hogy külön díj fizetése nélkül, kellő idő biztosítása mellett elérhetővé tegye a 32 GHz-es frekvenciasávot a 26 GHz-ben jelenleg frekvenciahasználati jogosultsággal rendelkezőknek.

A Magyar Telekom szeretné kérni a tisztelt Hatóságtól annak pontosítását, hogy a tisztelt Hatóság mit ért azon, hogy „külön díj fizetése nélkül” tervezi a sávkiváltás megvalósítását. A Magyar Telekom számára ezen meghatározás nem egyértelmű.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

e) Az NMHH a 32 GHz-es sávot 2021 első negyedévére használhatóvá teszi.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

900 és 1800 MHz-es frekvenciasávok

f) Az NMHH megvizsgálja az újrahasznosítás jogi, műszaki kereteit a 900/1800 MHz-es frekvenciasávokban.

g) A fogyasztói érdekek védelme szempontjából az NMHH kiemelten fontosnak tartja a szolgáltatásfolytonosságot a 900/1800 MHz-es frekvenciasávok esetében.

A Magyar Telekom egyetért a Hatóság azon álláspontjával, hogy szükséges a 900 és 1800 MHz-es frekvenciasávok újrahasznosításának jogi és műszaki kereteit megvizsgálni, kiemelten szem előtt tartva a minőség romlás nélküli szolgáltatásfolytonosságot.

A szolgáltatók 900 és 1800 MHz frekvenciasávú hálózatai telítettek, így a minőségromlás nélküli szolgáltatás folytonossághoz elengedhetetlenül szükséges a meglévő jogosultságok szerinti kapacitások biztosítása a meglévő frekvencia kijelölés szerint.

Fentiek mellett – ahogyan azt a Magyar Telekom számos alkalommal jelezte a Hatóság felé - bármely frekvenciasávhoz kapcsolódó értékesítési eljárást megelőzően szükséges a díjrendelet érintett részeinek felülvizsgálata, hogy a szolgáltatók összes sávjuk tekintetében ne magasabb költséggel üzemeltessék hálózatukat, mint amilyen jövedelemtermelő képességgel azok az értékesítési eljárást követően bírnak.

h) Az NMHH stratégiai célként tűzte ki a fenntartható piaci verseny ösztönzését, melyet jelen sávok esetében is kiemelten szem előtt tart.

A Magyar Telekom álláspontja szerint a piaci verseny ösztönzésére lehetőséget biztosíthatnak azon új frekvenciasávok, melyeket a konzultációs anyag is említ. Prioritásban kiemelten szükséges kezelni a szolgáltatásfolytonosságot és az ellátásbiztonságot a hagyományos GSM sávokban, melyeket a mai napig több millió ügyfél használ még. A fenntartható verseny célja mellett alapvető fontosságú, hogy a jelenleg az érintett rádióspektrumban szolgáltatást igénybe vevő fogyasztók ellátása a legalább a jelenlegi színvonalon kerüljön biztosításra – a fenntartható verseny, mint cél ugyanis csak a fogyasztói jólét színvonalának biztosítása kontextusában értelmezhető. A verseny ugyanis nem önmagában értelmezhető cél, hanem a fogyasztói jólét elérésének eszköze – ezt a fogyasztói jólétet azonban nem veszélyeztetheti az ellátásbiztonság követelményének való meg nem felelés.

i) Az NMHH vizsgálja

- i) a megújítás, és az új értékesítés lehetőségét, feltételeit,**
- ii) piac igény esetén, legalább a sáv egy minimális részének (5 MHz) a sávban frekvenciahasználati jogosultsággal nem rendelkező érdeklődő frekvenciahasználati jogosultság szerzésének lehetőségét,**
- a jelenleg frekvenciahasználati jogosultsággal rendelkezők sávon belüli pozíciójának lehető legnagyobb változatlansága mellett.**

Az 1972/2018/EU irányelv (113) preambulum bekezdése alapján a hatékony rádióspektrum-gazdálkodás biztosítható a már odaítélt rádióspektrum további hatékony használatának elősegítése révén. Annak érdekében, hogy a jogtulajdonosok jogbiztonságot élvezzenek, a használati jogok megújításának lehetőségét az adott jog lejárta előtt kellő időben kell mérlegelni, például legalább két évvel a jogok lejárta előtt, ha e jogokat legalább 15 évre adták meg, kivéve ha az adott jog odaítélésekor kifejezetten kizárták a megújítás lehetőségét. A folyamatos erőforrás-gazdálkodás érdekében az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az említett lehetőség mérlegelését saját kezdeményezésre és a jogosult kérésére is végezhessek. A jogok megújítása nem történhet a jogosult akarata ellenére.

Az 50. cikk (1) bekezdése alapján a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak időben, az említett jogok érvényességi idejének lejárta előtt dönteniük kell a harmonizált rádióspektrum használatára vonatkozó egyedi jogok megújításáról, kivéve abban az esetben, amikor a megadásakor a megújítás lehetősége kifejezetten ki volt zárva. A hatóságoknak e célból saját kezdeményezésükre vagy a jogosult kérésére – ebben az esetben legkorábban az érintett jogok érvényességi idejének lejártát megelőző öt évvel – meg kell vizsgálniuk, hogy szükséges-e a megújítás. Ez nem sértheti a meglévő jogokra alkalmazandó, a megújításra vonatkozó rendelkezéseket.

A 124. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamok 2020. december 21-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. A tagállamok 2020. december 21-től alkalmazzák ezeket a rendelkezéseket.

A Magyar Telekom megjegyzi, hogy álláspontja szerint a megújítás jogintézménye pontosan azért került bele az EECC-be, mivel az európai jogalkotó észlelte, hogy a mobil hírközlési szolgáltatás piacai a jelenlegi időpontra értek azon érettségi fokra, hogy egyes rádióspektrum-tartományokat jelentős (akár többmilliós) előfizetői bázis használ.

Ez a jelenség azzal a következménnyel jár, hogy a fenntartható verseny immár nem a nemzeti vagyon eddig nem, vagy kevéssé használt elemeinek kontextusában értelmezendő, hanem figyelembe veendő az érintett rádióspektrumon kiszolgált fogyasztók érdekei is.

Tekintettel arra, hogy az európai jog nem zárja ki azt, hogy egy irányelv implementációja szakaszosan, akár az implementációs határidő előtt is megtörténhessen, a Magyar Telekom álláspontja szerint a megújítás jogintézménye megfelelő eszköz lehet arra, hogy a fenntartható verseny és a fogyasztói érdekek védelmének céljai együttesen érvényesülhessenek.

A Magyar Telekom a fentiek alapján alapos megfontolás tárgyává tenné azt a célt, hogy a frekvenciahasználati jogosultsággal nem rendelkező jogosult rádióspektrum-szerzése megelőzhesse a fogyasztói érdekek védelmének célját, különösen a 900 MHz rádióspektrum tekintetében.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

1500 MHz-es frekvenciasáv hasznosítása

j) Az NMHH az 1427-1518 MHz sávban igény szerint az alsó sávhatárról indulva legfeljebb 40 MHz-et tenne elérhetővé SDL célokra versenyeztetési eljárás keretében 2023. december végéig

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZI]

2300-2400 MHz frekvenciasáv

k) Az NMHH a 2300-2400 MHz sávban igény szerint, frekvenciában elválasztva, sávrészeket eltérő alkalmazásokra meghatározva teszi bevezethetővé az MFCN-t és a PMSE-t különös tekintettel a helyi igényekre, legkésőbb 2023-ig.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZI]

Vertikumok spektrum igénye

l) A hatóság célul tűzte ki a

- i. vertikumok beazonosítását a lehető legszélesebb körben
- ii. BBPPDR-hoz hasonlóan a lehetséges modellek (kereskedelmi, hibrid, dedikált) áttekintését egy-két vertikum esetében.

A Magyar Telekom álláspontja szerint a frekvenciák dedikált kijelölése a vertikumok részére nem szükséges.

Amennyiben a vertikumok saját spektrumot használnának, úgy előállhat az a helyzet, hogy az országos frekvenciajogosultsággal rendelkező szolgáltatók nem jutnak elegendő sáv szélességhez az adott frekvenciasávban ahhoz, hogy az 5G összes képességét maximálisan kihasználják, melynek következtében az ügyfelek sem élvezhetik maximálisan az 5G által lehetővé tett szolgáltatásokat. A vertikumok spektrumhasználati joga ilyen módon a hatékony spektrumgazdálkodást, mint kiemelt célt gyengítheti.

A mobil szolgáltatók közötti verseny garantálja, hogy a vertikumok piaci áron jussanak megfelelő hálózati szolgáltatáshoz az 5G technológia képességeit (pl. network slicing) kihasználva sokkal gazdaságosabban tudja kiépíteni a vertikum számára az általa használt privát hálózatot, míg a campus területén minden jelenlegi szolgáltató szolgáltatási is elérhetőek volnának.

m) Hatóság célja, hogy

- i. a vertikum igényeit mennyiségi, minőségi jellemzői alapján felmérje,
- ii. amennyiben beigazolódik az elkülönült, „zártcélú” felhasználás szükségessége, a megfelelő frekvenciasávban/frekvenciasávokban helyi felhasználás lehetővé tétele nem versenyeztetési eljárás keretében.

A Magyar Telekom álláspontja szerint a helyi felhasználás lehetőségének megnyitása a mobil szolgáltatók 5G üzleti modelljeit és beruházásait veszélyeztetheti, üzleti lehetőségeit hátrányosan érintheti, miközben az országos jogosultságokkal rendelkező szolgáltatók nem válogathatnak az üzletileg nagyon előnyös, és az üzletileg kevésbé előnyös földrajzi területek lefedése között.

A Magyar Telekom ezen oknál fogva nem látja az országos szintű beruházásokat támogatónak azt a célt, mely a helyi felhasználást lehetővé tenné nem versenyeztetési eljárás keretében.

n) Jelölt sávokban dedikált használat lehetővé tétele: 26 GHz, 2300-2400 MHz

Ld. a vertikumok kapcsán tett általános megállapításokat

3G kivezetés

o) Az NMHH vizsgálja

- i. a 3G hazai harmonizált kivezetésének lehetőségét NMHH szerepvállalás mellett 2022-2025 közötti időpontot feltételezve;**
- ii. a kritikus alkalmazásokat (pl. pénztárgépek, vasúti sorompók) és azok kezelésének lehetséges megoldásait.**

A Magyar Telekom álláspontja szerint a mobil hálózatok folyamatosan növekvő adatforgalmak szükségessé teszik a 3G által technológiára használt sávok felszabadítását és korszerűbb technológiák bevezetését a 3G kivezetése mellett. Az NMHH szerepvállalásának kiemelt jelentősége van abból a szempontból, hogy a kivezetés az ügyfelek és a piaci szereplők érdekeinek sérülése nélkül menjen végbe. A Magyar Telekom a hatékony spektrumgazdálkodás jegyében egyetért a 3G technológia 2022-25 közötti kivezetésének szükségességével, és e körben támogatja az NMHH szerepvállalását.

[ÜZLETI TITKOT TARTALMAZ!]

Kérem, hogy a tisztelt Hatóság a Magyar Telekom észrevételeit és javaslatait az értékelt frekvenciasávokra vonatkozó eljárások meghatározásának véglegesítése során figyelembe venni szíveskedjen.

Budapest, 2020. január 14.

Köszönettel,

Dr. Kövesi Gabriella
igazgató